

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 1. avgusta 2022*

„Predhodno odločanje – Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Členi 7, 8 in 52(1) – Direktiva 95/46/ES – Člen 7(c) – Člen 8(1) – Uredba (EU) 2016/679 – Člen 6(1), prvi pododstavek, točka (c), in (3), drugi pododstavek – Člen 9(1) – Obdelava, potrebna za izpolnitev zakonske obveznosti, ki velja za upravljavca – Cilj v javnem interesu – Sorazmernost – Obdelava posebnih vrst osebnih podatkov – Nacionalna ureditev, v skladu s katero je treba na internetu objaviti podatke iz izjav o zasebnih interesih posameznikov, ki delajo v javni upravi, ali vodstvenih delavcev združenj ali ustanov, ki prejemajo javna sredstva – Preprečevanje nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju“

V zadevi C-184/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Vilniaus apygardos administracinis teismas (okrožno upravno sodišče v Vilni, Litva) z odločbo z dne 31. marca 2020, ki je na Sodišče prispela 28. aprila 2020, v postopku

OT

proti

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija,

ob udeležbi

Fondas „Nevyriausybių organizacijų informacijos ir paramos centras“,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, L. Bay Larsen, podpredsednik, A. Arabadžiev, predsednik senata, A. Prechal, K. Jürimäe, predsednici senatov, C. Lycourgos, N. Jääskinen, predsednika senatov, I. Ziemele, predsednica senata, J. Passer, predsednik senata, M. Ilešič (poročevalec), J.-C. Bonichot, A. Kumin in N. Wahl, sodniki,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: litovščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za litovsko vlado K. Dieninis in V. Vasiliauskiene, agenta,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z M. Russo, avvocato dello Stato,
- za finsko vlado M. Pere, agentka,
- za Evropsko komisijo S. L. Kalėda, H. Kranenborg in D. Nardi, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 9. decembra 2021

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(1), prvi pododstavek, točka (e), in člena 9(1) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL 2016, L 119, str. 1, in popravek v UL 2018, L 127, str. 2, v nadaljevanju: GDPR).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med OT in Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (glavna komisija za vprašanja etičnega ravnanja uradnih oseb, Litva) (v nadaljevanju: glavna komisija) zaradi odločbe, s katero je zadnjenavedena ugotovila, da OT ni izpolnil svoje obveznosti, da predloži izjavo o zasebnih interesih.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

Konvencija Združenih narodov proti korupciji

- 3 Konvencijo Združenih narodov proti korupciji, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela z Resolucijo 58/4 z dne 31. oktobra 2003 in je začela veljati 14. decembra 2005, so ratificirale vse države članice, Evropska unija pa jo je odobrila s Sklepom Sveta 2008/801/ES z dne 25. septembra 2008 (UL 2008, L 287, str. 1).
- 4 Člen 1 te konvencije določa:

„Namen te konvencije je:

- (a) spodbujati in krepiti ukrepe za učinkovitejše in uspešnejše preprečevanje korupcije in boj proti njej;

[...]

(c) spodbujati integriteto, odgovornost in ustrezno vodenje javnih zadev ter upravljanje javnega premoženja.“

5 Člen 7(4) navedene konvencije določa:

„Vsaka država pogodbenica si v skladu s temeljnimi načeli svojega notranjega prava prizadeva sprejeti, ohraniti in okrepiti sisteme, ki spodbujajo preglednost in preprečujejo nasprotje interesov.“

Kazenskoppravna konvencija o korupciji

6 V četrti uvodni izjavi Kazenskoppravne konvencije o korupciji, ki jo je Svet Evrope sprejel 27. januarja 1999 in ki so jo ratificirale vse države članice, je navedeno:

„ob poudarjanju dejstva, da korupcija ogroža načelo pravne države, demokracijo in človekove pravice, spodkopava dobro upravljanje, poštenost in socialne pravice, izkrivlja konkurenco, ovira gospodarski razvoj in ogroža stabilnost demokratičnih ustanov in moralnih temeljev družbe“.

Pravo Unije

Konvencija o boju proti korupciji uradnikov

7 Konvencija, pripravljena na podlagi člena K.3(2)(c) Pogodbe o Evropski uniji, o boju proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije (UL 1997, C 195, str. 2), ki je začela veljati 28. septembra 2005, v členu 2, naslovljenem „Pasivna korupcija“, določa:

„1. Za namene te konvencije je pasivna korupcija preišljeno dejanje uradnika, ki za dejanje ali opustitev dejanja s področja svojega dela ali pri izvajanju svojih funkcij, ki je v nasprotju z njegovimi uradnimi dolžnostmi, neposredno ali preko posrednika zahteva ali prejme kakršno koli korist zase ali za tretjo osebo, ali sprejme obljubo takšne koristi.“

2. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da se ravnanje iz odstavka 1 obravnava kot kaznivo dejanje.“

8 Člen 3 te konvencije, naslovljen „Aktivna korupcija“, določa:

„1. Za namene te konvencije je aktivna korupcija preišljeno dejanje katere koli osebe, ki uradniku za dejanje ali opustitev dejanja s področja njegovega dela ali pri izvajanju njegovih funkcij, ki je v nasprotju z njegovimi uradnimi dolžnostmi, neposredno ali preko posrednika obljubi ali da kakršno koli korist zanj ali za tretjo osebo.“

2. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da se ravnanje iz odstavka 1 obravnava kot kaznivo dejanje.“

Direktiva 95/46/ES

9 V uvodnih izjavah 10, 30 in 33 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 15, str. 355) je bilo navedeno:

„(10) ker je namen nacionalne zakonodaje o obdelavi osebnih podatkov varovati temeljne pravice in svoboščine, predvsem pravico do zasebnosti, ki jo priznava člen 8 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pa tudi splošna načela zakonodaje Skupnosti; ker zato približevanje teh zakonodaj ne sme povzročiti zmanjšanja varstva, ki ga zagotavljajo, ampak mora imeti za cilj zagotovitev visoke ravni varstva v Skupnosti;

[...]

(30) ker se mora obdelava osebnih podatkov zato, da bi bila zakonita, poleg tega izvajati s privolitvijo posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, ali mora biti potrebna za sklenitev ali izvajanje pogodbe, ki je zavezujoča za posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, ali kot zakonska zahteva, ali pa za opravljanje naloge, ki se izvaja v javnem interesu, ali pri izvrševanju javne oblasti, ali pri zakonitih interesih fizične ali pravne osebe, če ne prevladujejo interesi ali pravice in svoboščine posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo; [...]

[...]

(33) ker se podatki, ki so po svoji naravi zmožni poseči v temeljne svoboščine ali zasebnost, ne bi smeli obdelovati, razen če posameznik, na katerega se osebni podatki nanašajo, ne da svoje izrecne privolitve; vendar pa se morajo odstopanja od te prepovedi izrecno predvideti glede posebnih potreb, predvsem kadar obdelavo teh podatkov zaradi nekaterih z zdravjem povezanih razlogov izvajajo osebe, ki so zakonsko zavezane k poklicni molčečnosti, ali med zakonitimi dejavnostmi nekaterih združenj ali ustanov, katerih namen je omogočati uresničevanje temeljnih svoboščin“.

10 Namen te direktive je bil opredeljen v členu 1 navedene direktive, ki je določal:

„1. V skladu s to direktivo države članice varujejo temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb in predvsem njihovo pravico do zasebnosti pri obdelavi osebnih podatkov.

2. Države članice ne omejujejo niti ne prepovedujejo prostega prenosa osebnih podatkov med državami članicami zaradi razlogov, povezanih z varstvom, ki je zagotovljeno na podlagi odstavka 1.“

11 Člen 2 navedene direktive je določal:

„V tej direktivi:

- (a) ‚osebni podatek‘ pomeni katero koli informacijo, ki se nanaša na določeno ali določljivo fizično osebo (‚posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki‘); določljiva oseba je tista, ki se lahko neposredno ali posredno identificira, predvsem s sklicevanjem na identifikacijsko številko ali na enega ali več dejavnikov, ki so značilni za njeno fizično, fiziološko, duševno, ekonomsko, kulturno ali socialno identiteto;
- (b) ‚obdelava osebnih podatkov‘ (‚obdelava‘) pomeni kakršen koli postopek ali niz postopkov, ki se izvajajo v zvezi z osebnimi podatki z avtomatskimi sredstvi ali brez njih, kakršno je zbiranje, beleženje, urejanje, shranjevanje, prilagajanje ali predelava, iskanje, posvetovanje, uporaba, posredovanje s prenosom, širjenje ali drugo razpolaganje [dajanje na voljo], prilagajanje ali kombiniranje, blokiranje, izbris ali uničenje;

[...]“.

12 Poglavje II Direktive 95/46, naslovljeno „Splošna pravila o zakonitosti obdelave osebnih podatkov“, je bilo razdeljeno na devet oddelkov.

13 Člen 6 navedene direktive v oddelku I, naslovljenem „Načela v zvezi s kakovostjo podatkov“, je določal:

„1. Države članice določijo, da morajo biti osebni podatki:

- (a) pošteno in zakonito obdelani ;
- (b) zbrani za določene, izrecne ter zakonite namene in se ne smejo naprej obdelovati na način, ki je nezdržljiv s temi nameni. [...]
- (c) primerni, ustrezni in ne pretirani glede na namene, za katere se zbirajo in/ali naprej obdelujejo;

[...]

2. Upravljavec mora zagotoviti, da se ravna skladno z odstavkom 1.“

14 Člen 7 iste direktive je v oddelku II, naslovljenem „Merila za zakonitost obdelave podatkov“, določal:

„Države članice določijo, da se lahko osebni podatki obdelujejo samo, če:

[...]

- (c) je obdelava potrebna za skladnost z zakonsko obveznostjo, ki velja za upravljavca;

ali

[...]

(e) je obdelava potrebna za izvajanje naloge, ki se opravlja v javnem interesu ali pri izvrševanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu ali tretji stranki, ki so ji posredovani podatki

[...]“.

- 15 V oddelku III, naslovljenem „Posebne vrste obdelave“, je člen 8 Direktive 95/46, ki se je nanašal na „[o]bdelav[o] posebnih vrst podatkov“, določal:

„1. Države članice prepovejo obdelavo osebnih podatkov, ki kažejo na rasni ali etnični izvor, politična mnenja, verska ali filozofska prepričanja, pripadnost sindikatu, in obdelavo podatkov v zvezi z zdravjem ali spolnim življenjem.

[...]

4. Ob upoštevanju ustreznih zaščitnih ukrepov lahko države članice zaradi javnega interesa bistvenega pomena določijo dodatne izjeme poleg tistih iz odstavka 2, bodisi z nacionalno zakonodajo ali odločitvijo nadzornega organa.

[...]“.

GDPR

- 16 GDPR je v skladu s svojim členom 94(1) razveljavila Direktivo 95/46 z učinkom od 25. maja 2018. V skladu s svojim členom 99(2) se GDPR uporablja od tega istega datuma.

- 17 V uvodnih izjavah 4, 10, 26, 35, 39 in 51 te uredbe je navedeno:

„(4) Obdelava osebnih podatkov bi morala biti oblikovana tako, da služi ljudem. Pravica do varstva osebnih podatkov ni absolutna pravica; v skladu z načelom sorazmernosti jo je treba obravnavati glede na vlogo, ki jo ima v družbi, in jo uravnotežiti z drugimi temeljnimi pravicami. Ta uredba spoštuje vse temeljne pravice in upošteva svoboščine in načela, priznana z Listino [Evropske unije o temeljnih pravicah], kakor so zajeta v Pogodbah, zlasti spoštovanje zasebnega in družinskega življenja, stanovanja in komunikacij, varstvo osebnih podatkov, svobodo misli, vesti in vere, svobodo izražanja in obveščanja, svobodo gospodarske pobude, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča ter kulturno, versko in jezikovno raznolikost.

[...]

(10) Za zagotovitev dosledne in visoke ravni varstva posameznikov ter odstranitve ovir za prenos osebnih podatkov v Uniji bi morala biti raven varstva pravic in svoboščin posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov enaka v vseh državah članicah. [...] Kar zadeva obdelavo osebnih podatkov z namenom izpolnjevanja pravne obveznosti, za opravljanje naloge, ki se izvaja v javnem interesu, ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu, bi moralo biti državam članicam dovoljeno ohraniti ali uvesti nacionalne določbe za podrobnejšo opredelitev uporabe pravil iz te uredbe. [...] Tudi ta uredba državam članicam daje manevrski prostor za podrobnejšo opredelitev njenih pravil, tudi glede obdelave posebnih vrst osebnih podatkov („občutljivi podatki“). V tem obsegu ta uredba ne izključuje prava držav članic, s katerim so opredeljene okoliščine posebnih primerov obdelave, vključno s podrobnejšo določitvijo pogojev, pod katerimi je obdelava osebnih podatkov zakonita.

[...]

- (26) Načela varstva podatkov bi se morala uporabljati za vse informacije v zvezi z določenim ali določljivim posameznikom. [...] Pri ugotavljanju, ali je posameznik določljiv, bi bilo treba upoštevati vsa sredstva – kot je na primer izločitev – za katera se razumno pričakuje, da jih bo upravljavec ali druga oseba uporabila za neposredno ali posredno identifikacijo posameznika. [...]

[...]

- (35) Osebni podatki v zvezi z zdravjem bi morali obsegati vse podatke o zdravstvenem stanju posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ki razkrivajo informacije o njegovem preteklem, sedanjem ali prihodnjem telesnem ali duševnem zdravstvenem stanju. [...]

[...]

- (39) [...] Osebni podatki bi morali biti ustrezni, relevantni in omejeni na to, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo. Zato bi bilo treba zlasti zagotoviti, da je obdobje hrambe osebnih podatkov omejeno na najkrajše mogoče obdobje. Osebni podatki bi se lahko obdelali le, če namena obdelave ne bi bilo mogoče razumno doseči z drugimi sredstvi. [...]

[...]

- (51) Posebno varstvo si zaslužijo osebni podatki, ki so po svoji naravi posebej občutljivi z vidika temeljnih pravic in svoboščin, saj bi lahko okoliščine njihove obdelave resno ogrozile temeljne pravice in svoboščine. [...] Takšni osebni podatki se ne bi smeli obdelovati, razen če je obdelava dovoljena v posebnih primerih iz te uredbe, pri čemer je treba upoštevati, da se lahko v pravu držav članic opredelijo posebne določbe o varstvu podatkov, s katerimi se prilagodi uporaba pravil iz te uredbe zaradi izpolnjevanja pravne obveznosti ali zaradi izvajanja naloge v javnem interesu ali izvajanja javne oblasti, dodeljene upravljavcu. Poleg posebnih zahtev za takšno obdelavo bi morala veljati splošna načela in druga pravila iz te uredbe, zlasti glede pogojev zakonite obdelave. Izrecno bi morala biti določena odstopanja od splošne prepovedi obdelave takšnih posebnih vrst osebnih podatkov, med drugim kadar posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, da izrecno privolitev, ali glede posebnih potreb, zlasti kadar se obdelava izvaja v okviru zakonitih dejavnosti nekaterih združenj ali ustanov, katerih namen je omogočiti uresničevanje temeljnih svoboščin.“

18 Člen 1 GDPR, naslovljen „Predmet urejanja in cilji“, v odstavku 2 določa:

„Ta uredba varuje temeljne pravice in svoboščine posameznikov ter zlasti njihovo pravico do varstva osebnih podatkov.“

19 Člen 4 te uredbe, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„V tej uredbi:

- (1) ‚osebni podatki‘ pomeni katero koli informacijo v zvezi z določenim ali določljivim posameznikom (v nadaljnjem besedilu: posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki); določljiv posameznik je tisti, ki ga je mogoče neposredno ali posredno določiti, zlasti z navedbo identifikatorja, kot je ime, identifikacijska številka, podatki o lokaciji, spletni identifikator, ali z navedbo enega ali več dejavnikov, ki so značilni za fizično, fiziološko, genetsko, duševno, gospodarsko, kulturno ali družbeno identiteto tega posameznika;
- (2) ‚obdelava‘ pomeni vsako dejanje ali niz dejanj, ki se izvaja v zvezi z osebni podatki ali nizi osebnih podatkov z avtomatiziranimi sredstvi ali brez njih, kot je zbiranje, beleženje, urejanje, strukturiranje, shranjevanje, prilagajanje ali spreminjanje, priklic, vpogled, uporaba, razkritje s posredovanjem, razširjanje ali drugačno omogočanje dostopa, prilagajanje ali kombiniranje, omejevanje, izbris ali uničenje;

[...]

- (15) ‚podatki o zdravstvenem stanju‘ pomeni osebne podatke, ki se nanašajo na telesno ali duševno zdravje posameznika, vključno z zagotavljanjem zdravstvenih storitev, in razkrivajo informacije o njegovem zdravstvenem stanju;

[...]“.

20 Poglavje II GDPR, naslovljeno „Načela“, vsebuje člene od 5 do 11 te uredbe.

21 Člen 5 te uredbe, ki se nanaša na „[n]ačela v zvezi z obdelavo osebnih podatkov“, v odstavku 1 določa:

„Osebni podatki morajo biti:

- (a) obdelani zakonito, pošteno in na pregleden način v zvezi s posameznikom, na katerega se nanašajo osebni podatki (‚zakonitost, poštenost in preglednost‘);
- (b) zbrani za določene, izrecne in zakonite namene ter se ne smejo nadalje obdelovati na način, ki ni združljiv s temi nameni; [...] (‚omejitev namena‘);
- (c) ustrezni, relevantni in omejeni na to, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo (‚najmanjši obseg podatkov‘);

[...]“.

22 Člen 6 navedene uredbe, naslovljen „Zakonitost obdelave“, v odstavkih 1 in 3 določa:

„1. Obdelava je zakonita le in kolikor je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

[...]

- (c) obdelava je potrebna za izpolnitev zakonske obveznosti, ki velja za upravljavca;

(e) obdelava je potrebna za opravljanje naloge v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu;

[...]

3. Podlaga za obdelavo iz točk (c) in (e) odstavka 1 je določena v skladu s:

(a) pravom Unije; ali

(b) pravom države članice, ki velja za upravljavca.

Namen obdelave se določi v navedeni pravni podlagi ali pa je ta v primeru obdelave iz točke (e) odstavka 1 potrebna za opravljanje naloge, ki se izvaja v javnem interesu, ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu. [...] Pravo Unije ali pravo države članice izpolnjuje cilj javnega interesa in je sorazmerno z zakonitim ciljem, za katerega si prizadeva.“

23 Člen 9 iste uredbe, naslovljen „Obdelava posebnih vrst osebnih podatkov“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Prepovedani sta obdelava osebnih podatkov, ki razkrivajo rasno ali etnično poreklo, politično mnenje, versko ali filozofsko prepričanje ali članstvo v sindikatu, in obdelava genskih podatkov, biometričnih podatkov za namene edinstvene identifikacije posameznika, podatkov v zvezi z zdravjem ali podatkov v zvezi s posameznikovim spolnim življenjem ali spolno usmerjenostjo.

2. Odstavek 1 se ne uporablja, če velja eno od naslednjega:

[...]

(g) obdelava je potrebna iz razlogov bistvenega javnega interesa na podlagi prava Unije ali prava države članice, ki je sorazmerno z zastavljenim ciljem, spoštuje bistvo pravice do varstva podatkov ter zagotavlja ustrezne in posebne ukrepe za zaščito temeljnih pravic in interesov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki;

[...]“.

Litovsko pravo

24 Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas Nr. VIII-371 (zakon št. VIII-371 Republike Litve o usklajevanju javnega in zasebnega interesa v javni upravi) z dne 2. julija 1997 (Žin., 1997, št. 67-1659) v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja (v nadaljevanju: zakon o usklajevanju interesov), v členu 1 določa, da je njegov namen uskladiti zasebne interese oseb, ki delajo v javni upravi, in javne interese družbe, zagotoviti prevlado javnega interesa pri odločanju, zagotoviti nepristranskost sprejetih odločitev ter preprečiti nastanek in razmah korupcije v javni upravi.

25 V skladu s členom 2(1) tega zakona pojem „osebe, ki delajo v javni upravi“ med drugim zajema osebe, ki delajo v javnih združenjih ali ustanovah, ki prejemajo sredstva iz proračuna oziroma skladov države ali lokalne skupnosti, in ki imajo upravne pristojnosti.

26 Člen 3 navedenega zakona, naslovljen „Obveznosti oseb, ki kandidirajo za delovno mesto, delajo ali so delale v javni upravi“, v odstavkih 2 in 3 določa:

„2. Osebe, ki kandidirajo za delovno mesto ali delajo v javni upravi, in druge osebe iz člena 4(1) tega zakona morajo prijaviti svoje zasebne interese.

3. Za osebe, ki so prenehale funkcije v javni upravi, veljajo omejitve, določene v petem oddelku tega zakona.“

27 Člen 4 zakona o usklajevanju interesov, naslovljen „Izjava o zasebnih interesih“, v odstavku 1 določa:

„Vsakdo, ki dela v javni upravi, in vsakdo, ki kandidira za funkcije v javni upravi, mora prijaviti svoje zasebne interese s predložitvijo izjave o zasebnih interesih (v nadaljevanju: izjava) v skladu s podrobnimi pravili, določenimi s tem zakonom ali drugimi akti. [...]“.

28 Člen 5 tega zakona določa:

„1. Osebe, ki prijavljajo svoje zasebne interese, morajo svojo izjavo predložiti po elektronski poti v skladu s podrobnimi pravili, ki jih opredeli [glavna komisija], v 30 dneh po datumu izvolitve, zaposlitve ali imenovanja (razen v primerih iz člena 4(2) tega zakona ter odstavkov 2, 3 in 4 tega člena).

2. Osebe, ki kandidirajo za delovno mesto v javni upravi (razen oseb iz člena 4(2) tega zakona in oseb, katerih podatki so tajni v skladu z zakonom in/ali ki opravljajo obveščevalno ali protiobveščevalno dejavnost ali obveščevalno dejavnost na kazenskem področju), svojo izjavo predložijo pred datumom izvolitve, zaposlitve ali imenovanja, razen če drugi akti ne določajo drugače.

3. Osebe, katerih podatki so tajni v skladu z zakonom in/ali ki opravljajo obveščevalno ali protiobveščevalno dejavnost ali obveščevalno dejavnost na kazenskem področju, svojo izjavo predložijo v 30 dneh po datumu izvolitve, zaposlitve ali imenovanja pri direktorju – ali njegovem ustrezno pooblaščenem predstavniku – institucije (pravne osebe), v kateri delajo, v skladu s podrobnimi pravili, ki jih opredeli ta institucija (pravna oseba).

4. Člani komisij za oddajo javnih naročil, osebe, ki jih direktor javnega naročnika pooblasti za oddajo javnih naročil po poenostavljenem postopku, in strokovnjaki, ki posredujejo v postopkih za oddajo javnih naročil, izjavo o zasebnih interesih predložijo po elektronski poti (če je niso že predložili) pred začetkom svojega sodelovanja v postopkih za oddajo javnih naročil. Članu komisije za oddajo javnih naročil, osebi, ki jo direktor javnega naročnika pooblasti za oddajo javnih naročil po poenostavljenem postopku, ali strokovnjaku, ki posreduje v postopku za oddajo javnih naročil, ki ni predložil izjave o zasebnih interesih, ni dovoljeno sodelovanje v postopku za oddajo javnih naročil in mora biti razrešen zadevnih funkcij.

5. Če tako določa akt, ki opredeljuje podrobna pravila delovanja institucije (pravne osebe), v kateri zadevna oseba dela, se lahko izjava predloži ne le pri direktorju te institucije (te pravne osebe) ali njegovem ustrezno pooblaščenem predstavniku, temveč tudi pri direktorju – ali njegovem ustrezno pooblaščenem predstavniku – pravne osebe, ki je podizvajalka te institucije (te pravne osebe) ali ji je odgovorna, ali druge pravne osebe.

6. Institucije, pooblašcene za dostop do izjav, jih v predvidenih primerih in v skladu s podrobnimi pravili, določenimi z zakonom, zahtevajo na mestu dela izjavitelja ali od [glavne komisije].“

29 Člen 6 navedenega zakona, naslovljen „Vsebina izjave“, določa:

„1. Izjavitelj v izjavi navede naslednje podatke o sebi in svojem zakoncu, zunajzakonskem partnerju ali partnerju:

- (1) ime, priimek, osebno identifikacijsko številko, številko socialnega zavarovanja, delodajalca(-e) in funkcije;
- (2) pravno osebo, pri kateri ima izjavitelj ali njegov zakonec, zunajzakonski partner ali partner status družbenika ali združnika;
- (3) samostojno dejavnost, kot jo opredeljuje zakon Republike Litve o dohodnini;
- (4) pripadnost podjetjem, ustanovam, združenjem ali skladom in funkcije, ki jih ima v njih, razen pripadnosti političnim strankam in sindikatom;
- (5) darila (razen daril bližnjih), prejeta v zadnjih 12 koledarskih mesecih, če njihova vrednost presega 150 EUR;
- (6) informacije o transakcijah, sklenjenih v zadnjih 12 koledarskih mesecih, in drugih tekočih transakcijah, če vrednost transakcije presega 3000 EUR;
- (7) bližnje osebe ali druge osebe ali podatke, znane izjavitelju, zaradi katerih bi lahko nastalo nasprotje interesov.

2. Izjavitelj lahko izpusti podatke o svojem zakoncu, zunajzakonskemu partnerju ali partnerju, če živita ločeno, nimata skupnega gospodinjstva in izjavitelj torej nima teh podatkov.“

30 Člen 10 istega zakona, naslovljen „Objava podatkov v zvezi z zasebnimi interesi“, določa:

„1. Podatki iz izjav naslednjih oseb so javni in se objavijo na spletnem mestu glavne komisije v skladu s podrobnimi navodili, ki jih ta določi: izvoljenih oseb in oseb na političnih položajih, državnih funkcionarjev in uradnikov, sodnikov, direktorjev in namestnikov direktorjev institucij države ali lokalne skupnosti, funkcionarjev in uradnikov, ki delujejo kot (osebni) politični zaupniki, državnih funkcionarjev, ki opravljajo funkcije direktorjev in namestnikov direktorjev pododdelkov institucij ali ustanov, direktorjev in namestnikov direktorjev javnih podjetij in proračunskih organov države ali lokalne skupnosti, direktorjev in namestnikov direktorjev javnih združenj ali ustanov, ki prejemajo sredstva iz proračuna ali skladov države ali lokalne skupnosti, zaposlenih v Banki Litve s pristojnostmi javne uprave (odgovornih za nadzor finančnih trgov, zunajsodno reševanje sporov med potrošniki in akterji na finančnih trgih ter druge funkcije javne uprave), članov nadzornih svetov in upravnih odborov ter direktorjev in namestnikov direktorjev delniških družb ali družb z omejeno odgovornostjo, v katerih je država ali lokalna skupnost lastnica deležev, na podlagi katerih ima več kot polovico glasovalnih pravic na skupščini delničarjev oziroma družbenikov, članov upravnih odborov javnih podjetij države ali lokalne skupnosti, predsednikov in podpredsednikov političnih strank, neplačanih svetovalcev, asistentov in svetovalcev izvoljenih oseb in oseb na političnih položajih, strokovnjakov, ki jih pooblastijo komisije parlamenta Republike Litve, članov ministrskih kolegijev, članov sveta za obvezno

zdravstveno zavarovanje, neplačanih svetovalcev sveta za obvezno zdravstveno zavarovanje, članov nacionalnega sveta za zdravje, zdravnikov, zobozdravnikov in farmacevtov, ki delajo v proračunskih ali javnih organih države ali lokalne skupnosti, v javnih podjetjih države ali lokalnih skupnosti ali v podjetjih, v katerih je država ali lokalna skupnost lastnica deležev, na podlagi katerih ima več kot polovico glasovalnih pravic na skupščini delničarjev oziroma družbenikov, imetnikov licenc zdravstvene ali lekarniške ustanove ter članov komisij za oddajo javnih naročil, oseb, ki jih direktor javnega naročnika pooblasti za oddajo javnih naročil po poenostavljenem postopku, in strokovnjakov, ki posredujejo v postopkih za oddajo javnih naročil [razen podatkov v izjavah oseb, katerih podatki so tajni v skladu z zakonom in/ali ki opravljajo obveščevalno ali protiobveščevalno dejavnost ali obveščevalno dejavnost na kazenskem področju]. Kadar osebi, katere podatki so javni, preneha status izjavitelja, glavna komisija na zahtevo zadevne osebe izjavo umakne s svojega spletnega mesta.

2. Podatki iz izjave, ki se ne smejo objaviti: osebna identifikacijska številka, številka socialnega zavarovanja, posebni osebni podatki in drugi podatki, katerih razkritje je prepovedano z zakonom. Poleg tega se ne objavijo podatki druge stranke v transakciji, kadar je ta stranka fizična oseba.“

31 Člen 22 zakona o usklajevanju interesov, naslovljen „Organi in uradniki, odgovorni za nadzor“, določa:

„Način, kako osebe, za katere se ta zakon uporablja, uporabljajo ta zakon, nadzorujejo:

- (1) [glavna komisija];
- (2) direktorji institucij ali ustanov države ali zadevnih lokalnih skupnosti ali njihovi ustrezno pooblaščen predstavniki;
- (3) direktor javnega naročnika ali osebe, ki jih je ta ustrezno pooblastil (kar zadeva člane komisij za oddajo javnih naročil, osebe, ki jih direktor javnega naročnika pooblasti za oddajo javnih naročil po poenostavljenem postopku, in strokovnjaki, ki posredujejo v postopkih za oddajo javnih naročil);
- (4) drugi organi države v skladu z določbami zakona.

[...]

3. Kadar obstajajo utemeljene informacije, da oseba ne spoštuje zahtev tega zakona, direktorji institucij ali ustanov države ali lokalnih skupnosti ali njihovi ustrezno pooblaščen predstavniki ali institucija države ali lokalne skupnosti s kolegijskim vodstvom na lastno pobudo ali po navodilu [glavne komisije] preiščejo službeno dejavnost osebe, ki dela v javni upravi. [Glavna komisija] se obvesti o ugotovitvah preiskave in je pristojna, da presodi, ali je ocena v poročilu o preiskavi ravnanja zadevne osebe skladna z določbami tega zakona. [...]“.

32 V členu 2(5) zakona Republike Litve o usklajevanju javnega in zasebnega interesa v različici, ki velja od 1. januarja 2020 (v nadaljevanju: spremenjeni zakon o usklajevanju interesov), ki opredeljuje pojem „osebe, ki delajo v javni upravi“, med temi ne omenja več oseb, ki delajo v javnih združenjih ali ustanovah, ki prejemajo sredstva iz proračuna oziroma skladov države ali lokalne skupnosti, in ki imajo upravne pristojnosti.

33 Člen 4(3) spremenjenega zakona o usklajevanju interesov določa:

„Določbe tega zakona v zvezi z izjavo o zasebnih interesih ter člena 11 in 13 tega zakona se uporabljajo tudi:

[...]

(8) za direktorje javnih naročnikov ali naročnikov (v nadaljevanju skupaj: naročnik), člane komisij za oddajo javnih naročil naročnika, osebe, ki jih direktor naročnika pooblasti za oddajo javnih naročil po poenostavljenem postopku, strokovnjake, ki posredujejo v postopkih za oddajo javnih naročil, sprožitelje koncesije [...] naročnika v sektorju nabavnih storitev, storitev čiščenja odpadne vode, energetskih, prevoznih ali poštnih storitev;

[...]“.

34 Člen 2(8) Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas Nr. I-1374 (zakon Republike Litve št. I-1374 o pravnom varstvu osebnih podatkov) z dne 11. junija 1996 (Žin., 1996, št. 63-1479) v različici, ki je veljala do 16. julija 2018, je določal:

„Posebni osebni podatki‘ pomenijo tiste podatke, ki se nanašajo na rasno ali etnično poreklo, politična, verska, filozofska ali druga prepričanja, članstvo v sindikatu, zdravje, spolno življenje osebe ter na informacije o kazenski obsodbi zadevne osebe.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

35 Glavna komisija je javni organ, odgovoren med drugim za nadzor nad uporabo zakona o usklajevanju interesov, natančneje za zbiranje izjav o zasebnih interesih in zagotavljanje nadzora nad njimi.

36 OT opravlja funkcije direktorja QP, ustanove, ustanovljene po litovskem pravu, ki prejema javna sredstva in je dejavna na področju varstva okolja.

37 Glavna komisija je v odločbi z dne 7. februarja 2018 ugotovila, da je OT, ker ni predložil izjave o zasebnih interesih, kršil člen 3(2) in člen 4(1) zakona o usklajevanju interesov.

38 OT je 6. marca 2018 pri predložitvenem sodišču vložil tožbo za razglasitev ničnosti navedene odločbe.

39 OT v svojo podporo trdi, prvič, da ne spada med osebe, za katere velja obveznost prijave zasebnih interesov iz člena 2(1) zakona o usklajevanju interesov. Kot direktor QP naj namreč ne bi imel pristojnosti javne uprave in naj ne bi zagotavljal opravljanja kakršne koli javne storitve za prebivalstvo. Poleg tega je QP kot nevladna organizacija svojo dejavnost izvajala neodvisno od javnih organov.

40 Drugič in vsekakor, OT trdi, da če bi bil obvezan predložiti izjavo o zasebnih interesih, bi bila z njeno objavo kršena njegova pravica do spoštovanja njegovega zasebnega življenja in ta pravica drugih oseb, ki bi jih po potrebi moral navesti v svoji izjavi.

- 41 Glavna komisija trdi, da je bil OT zavezan predložiti izjavo o zasebnih interesih, ker ima upravne pristojnosti v ustanovi, upravičeni do financiranja iz strukturnih skladov Unije in proračuna litovske države, in sicer tudi če ni uradnik in tudi ob predpostavki, da ne izvaja pristojnosti javne uprave. Poleg tega glavna komisija opozarja, da objava take izjave sicer lahko pomeni poseganje v zasebnost zadevne osebe in njenega zakonca, vendar je to poseganje določeno v zakonu o usklajevanju interesov.
- 42 Predložitveno sodišče dvomi o združljivosti ureditve iz zakona o usklajevanju interesov s členom 6(1), prvi pododstavek, točki (c) in (e), ter (3) GDPR in s členom 9(1) GDPR. Meni, da lahko osebni podatki iz izjave o zasebnih interesih razkrijejo informacije o zasebnem življenju izjavitelja in njegovega zakonca, zunajzakonskega partnerja ali partnerja ter njegovih otrok, tako da se z njihovim razkritjem lahko krši pravica zadevnih oseb do spoštovanja njihovega zasebnega življenja. Ti podatki bi lahko namreč razkrili posebej občutljive informacije, kot je dejstvo, da zadevna oseba živi v zunajzakonski skupnosti ali z osebo istega spola, zaradi razkritja katerih bi lahko te osebe v svojem zasebnem življenju imele velike nevšečnosti. Tudi podatki o darilih in transakcijah, ki so jih prejeli oziroma opravili izjavitelj in njegov zakonec, zunajzakonski partner ali partner, naj bi razkrili nekatere podrobnosti o njihovem zasebnem življenju. Podatki v zvezi z bližnjimi osebami ali znanci izjavitelja, ki so lahko razlog za nasprotje interesov, naj bi poleg tega razkrili informacije o družini izjavitelja in njegovih osebnih odnosih.
- 43 Predložitveno sodišče meni, da čeprav je namen zakona o usklajevanju interesov zagotoviti spoštovanje načela preglednosti pri izvajanju javnih funkcij, zlasti pri sprejemanju odločitev, ki se nanašajo na uresničevanje javnega interesa, objava elementov, ki bi lahko vplivali na sprejemanje takih odločitev, na internetu ni potrebna za doseg tega namena. Posredovanje osebnih podatkov organom iz člena 5 tega zakona in naloga nadzora, dodeljena organom iz člena 22 navedenega zakona, naj bi bila zadostna ukrepa za zagotovitev uresnitve tega cilja.
- 44 V teh okoliščinah je Vilniaus apygardos administracinis teismas (okrožno upravno sodišče v Vilni, Litva) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba pogoj iz člena 6(1)[, prvi pododstavek, točka](e) [GDPR], da je obdelava [osebnih podatkov] potrebna za opravljanje naloge v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu, glede na zahteve iz člena 6(3) [GDPR] – vključno z zahtevo, da mora pravo države članice izpolnjevati cilj javnega interesa in biti sorazmerno z zakonitim ciljem, za katerega si prizadeva – ter glede na člena 7 in 8 Listine razlagati tako, da se z nacionalnim pravom ne smeta zahtevati razkritje podatkov iz izjav o zasebnem interesu in njihova objava na spletnem mestu upravljavca – [glavne komisije] – kar zagotavlja dostop do teh podatkov vsem posameznikom, ki imajo dostop do interneta?
2. Ali je treba prepoved obdelave posebnih vrst osebnih podatkov, določeno v členu 9(1) [GDPR], glede na pogoje iz člena 9(2) [GDPR] – vključno s pogojem iz točke (g) tega člena, da mora biti obdelava [osebnih podatkov] potrebna iz razlogov bistvenega javnega interesa na podlagi prava Unije ali prava države članice, ki je sorazmerno z zastavljenim ciljem, da mora spoštovati bistvo pravice do varstva podatkov in da mora zagotavljati ustrezne in posebne ukrepe za zaščito temeljnih pravic in interesov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki – ter glede na člena 7 in 8 Listine razlagati tako, da se z nacionalnim pravom ne sme zahtevati razkritje podatkov iz izjav o zasebnem interesu, s katerimi se lahko razkrijejo osebni podatki, vključno s podatki, ki omogočajo ugotovitev političnih stališč osebe, njenega članstva

v sindikatu, njene spolne usmerjenosti in drugih osebnih podatkov, in se ne sme zahtevati njihova objava na spletnem mestu upravljavca – glavne komisije – ki zagotavlja dostop do teh podatkov vsem posameznikom, ki imajo dostop do interneta?“

Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 45 Litovska vlada in Evropska komisija sta poudarili, da po spremembi zakona o usklajevanju interesov, ki je začela veljati 1. januarja 2020, tožeča stranka v postopku v glavni stvari ne spada več na področje uporabe *ratione personae* tega zakona.
- 46 Poleg tega je Komisija navedla, da je Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (ustavno sodišče Republike Litve), ki mu je predložitevno sodišče predlagalo, naj presodi ustavnost nekaterih določb zakona o usklajevanju interesov, v sodbi z dne 20. septembra 2018 ugotovilo, da člen 10 tega zakona, ki nalaga objavo podatkov v zvezi z zasebnimi interesi, v postopku v glavni stvari ni sporen.
- 47 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso postopek, uveden s členom 267 PDEU, instrument sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, s katerim prvo zagotavlja drugim elemente za razlago prava Unije, ki jih potrebujejo za rešitev sporov, o katerih morajo odločiti (sodba z dne 12. marca 1998, Djabali, C-314/96, EU:C:1998:104, točka 17, in sklep z dne 3. decembra 2020, Fedasil, od C-67/20 do C-69/20, neobjavljen, EU:C:2020:1024, točka 18).
- 48 V skladu s prav tako ustaljeno sodno prakso za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalna sodišča postavijo v pravnem in dejanskem okviru, ki so ga pristojna opredeliti sama in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko odločanje o predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki ga vloži nacionalno sodišče, zavrne le, če zahtevana razlaga prava Unije očitno nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo potrebnih dejanskih in pravnih elementov, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodba z dne 22. februarja 2022, Stichting Rookpreventie Jeugd in drugi, C-160/20, EU:C:2022:101, točka 82 in navedena sodna praksa).
- 49 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da je predložitevno sodišče v odgovor na zahtevo Sodišča po informacijah navedlo po eni strani, da je treba o zakonitosti odločbe iz postopka v glavni stvari presoјati glede na nacionalne določbe, ki so veljale na datum sprejetja te odločbe. Zakon o usklajevanju interesov pa je med osebe, ki morajo predložiti izjavo o zasebnih interesih, vključeval tiste, ki delajo v združenjih ali javnih ustanovah, ki prejemajo sredstva iz proračuna oziroma skladov države ali lokalne skupnosti, ter imajo upravne pristojnosti.
- 50 Predložitevno sodišče je poleg tega navedlo, da čeprav v smislu spremenjenega zakona o usklajevanju interesov tožeče stranke v postopku v glavni stvari ni več mogoče enačiti z osebo, ki dela v javni upravi, lahko še vedno spada v kategorijo oseb iz člena 4(3), točka 8, tega zakona in da je lahko na tej podlagi zavezana predložiti izjavo o zasebnih interesih.
- 51 Po drugi strani je predložitevno sodišče pojasnilo, da na spor o glavni stvari ni vplivala sodba Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (ustavno sodišče Republike Litve) z dne 20. septembra 2018, s katero je to predlog predložitvenega sodišča, naj se izreče o skladnosti člena 10(1) in (2) zakona o usklajevanju interesov z ustavo Republike Litve in ustavnim načelom

sorazmernosti, razglasilo za nedopusten, ker se vprašanje, ki ga je treba rešiti v postopku v glavni stvari, ne nanaša na objavo podatkov, predloženih v izjavah o zasebnih interesih, temveč na obveznost predložitve take izjave.

- 52 Predložitveno sodišče je v zvezi s tem pojasnilo, da tudi če je vprašanje, ki ga je treba rešiti v postopku v glavni stvari, kot je navedlo Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (ustavno sodišče Republike Litve), vprašanje morebitne kršitve člena 3(2) in člena 4(1) navedenega zakona, ker tožeča stranka v postopku v glavni stvari ni upoštevala obveznosti predložitve izjave o zasebnih interesih, preverjanje zakonitosti odločbe iz postopka v glavni stvari terja upoštevanje nujnih posledic take predložitve, ki izhajajo iz uporabe člena 10 navedenega zakona, in sicer objave nekaterih podatkov, vsebovanih v izjavi o interesih, na spletnem mestu glavne komisije, pri čemer se ta tožeča stranka v podporo svoji tožbi za razglasitev ničnosti navedene odločbe sklicuje na nezakonnost te objave.
- 53 Ob upoštevanju teh navedb predložitvenega sodišča elementi, ki sta jih navedli litovska vlada in Komisija, ne zadostujejo za ovržbo domneve o upoštevnosti postavljenih vprašanj in ne more se šteti za očitno, da zahtevana razlaga določb prava Unije ni nikakor povezana z resničnostjo ali predmetom spora o glavni stvari niti da je problem hipotetičen, pri čemer mora predložitveno sodišče to razlago upoštevati pri sprejetju svoje odločitve. Poleg tega ima Sodišče na voljo dejanske in pravne elemente, ki so potrebni za to, da lahko koristno odgovori na postavljeni vprašanji.
- 54 Predlog za sprejetje predhodne odločbe je torej dopusten.

Vprašanja za predhodno odločanje

Pravo, ki se uporablja *ratione temporis*

- 55 Predložitveno sodišče s svojima vprašanjema zahteva razlago GDPR. V skladu s členom 99(2) GDPR se je ta uredba začela uporabljati 25. maja 2018, na datum, na katerega je bila v skladu s členom 94(1) razveljavljena Direktiva 95/46.
- 56 Posledično je za odločbo iz postopka v glavni stvari, ki jo je sprejela glavna komisija 7. februarja 2018, veljala Direktiva 95/46.
- 57 Vendar iz spisa, ki je na voljo Sodišču, izhaja, da je glavna komisija v tej odločbi tožeči stranki v postopku v glavni stvari očitala, da ni predložila izjave o zasebnih interesih, s čimer je kršila zakon o usklajevanju interesov. V teh okoliščinah, glede na informacije, omenjene v točki 50 te sodbe, in glede na to, da ni elementa, ki bi kazal, da je tožeča stranka v postopku v glavni stvari predložila tako izjavo pred 25. majem 2018, datumom, na katerega se je začela uporabljati GDPR, ni izključeno, da se ta uredba uporablja *ratione temporis* za spor o glavni stvari, za preverjanje česar je pristojno predložitveno sodišče.
- 58 Poleg tega ni treba razlikovati med določbami Direktive 95/46 in določbami GDPR, navedenimi v vprašanjih za predhodno odločanje, kot sta bili preoblikovani, saj je treba šteti, da imajo te določbe podoben obseg za potrebe razlage, ki jo bo Sodišče v tej zadevi podalo (glej po analogiji sodbo z dne 21. novembra 2013, *Dixons Retail*, C-494/12, EU:C:2013:758, točka 18).

- 59 Zato je treba za zagotovitev koristnih odgovorov na vprašanji, ki ju je postavilo predložitveno sodišče, ti vprašanji preučiti tako na podlagi Direktive 95/46 kot tudi GDPR.

Prvo vprašanje

- 60 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 7(c) in (e) Direktive 95/46 ter člen 6(1), prvi pododstavek, točki (c) in (e), in (3) GDPR v povezavi s členoma 7 in 8 Listine razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni določbi, ki določa spletno objavo osebnih podatkov iz izjave o zasebnih interesih, ki jo mora vsak direktor ustanove, ki prejema javna sredstva, predložiti nacionalnemu organu, odgovornemu za zbiranje teh izjav in nadzor nad njihovo vsebino.
- 61 Uvodoma je treba spomniti, da je v skladu s členom 1(1) Direktive 95/46 v povezavi z uvodno izjavo 10 te direktive in členom 1(2) GDPR v povezavi z uvodnima izjavama 4 in 10 te uredbe namen te direktive in te uredbe med drugim zagotoviti visoko raven varstva temeljnih pravic in svoboščin posameznikov v zvezi z obdelavo osebnih podatkov, ta pravica pa je priznana tudi v členu 8 Listine in je tesno povezana s pravico do spoštovanja zasebnega življenja iz člena 7 Listine.
- 62 V ta namen so v poglavju II Direktive 95/46 ter poglavjih II in III GDPR navedena načela, ki urejajo obdelavo osebnih podatkov oziroma pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ki se morajo pri tem spoštovati. Zlasti je morala biti pred začetkom uporabe GDPR vsaka obdelava osebnih podatkov skladna z načeli v zvezi s kakovostjo podatkov in merili za zakonitost njihove obdelave iz členov 6 in 7 navedene direktive, od začetka uporabe GDPR pa z načeli v zvezi z obdelavo podatkov in pogoji zakonite obdelave iz členov 5 in 6 te uredbe (glej v tem smislu sodbi z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke), C-439/19, EU:C:2021:504, točka 96, in z dne 24. februarja 2022, Valsts ieņēmumu dienests (Obdelava osebnih podatkov v davčne namene), C-175/20, EU:C:2022:124, točka 50).
- 63 V obravnavanem primeru člen 10(1) zakona o usklajevanju interesov določa, da glavna komisija na svoji spletni strani objavi informacije iz izjav o zasebnih interesih, ki so jih predložile odgovorne javne osebe iz te določbe in katerih vsebina je opredeljena v členu 6(1) tega zakona, razen tistih izmed teh informacij, ki so našteje v členu 10(2) navedenega zakona.
- 64 V zvezi s tem je treba poudariti, da se vprašanji, zastavljeni Sodišču, nanašata le na objavo informacij iz izjave o zasebnih interesih, ki jo mora predložiti direktor ustanove, ki prejema javna sredstva, na spletnem mestu glavne komisije, in ne na obveznost izjave same po sebi ali objave izjave o interesih v drugih okoliščinah.
- 65 Ker se informacije, namenjene objavi na spletnem mestu glavne komisije, nanašajo na posameznike, identificirane z imenom in priimkom, so to osebni podatki v smislu člena 2(a) Direktive 95/46 in člena 4, točka 1, GDPR, pri čemer okoliščina, da te informacije spadajo v okvir poklicne dejavnosti izjavitelja, ni taka, da jih ne bi bilo mogoče opredeliti za take (sodba z dne 9. marca 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, točka 34 in navedena sodna praksa). Poleg tega postopek nalaganja osebnih podatkov na spletno stran pomeni obdelavo v smislu člena 2(b) Direktive 95/46 in člena 4, točka 2, GDPR (glej v tem smislu sodbo z dne 1. oktobra 2015, Weltimmo, C-230/14, EU:C:2015:639, točka 37), pri kateri je glavna komisija upravljavec v smislu člena 2(d) Direktive 95/46 in člena 4, točka 7, GDPR (glej po analogiji sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke), C-439/19, EU:C:2021:504, točka 101).

- 66 Po tem pojasnilu je treba preučiti, ali člen 7 Direktive 95/46 in člen 6 GDPR v povezavi s členoma 7 in 8 Listine nasprotujeta temu, da se na internetu objavi del osebnih podatkov iz izjave o zasebnih interesih, ki jo mora predložiti vsak direktor ustanove, ki prejema javna sredstva, kot je določeno v členu 10 zakona o usklajevanju interesov.
- 67 Člen 7 Direktive 95/46 in člen 6(1), prvi pododstavek, GDPR določata izčrpen in taksativen seznam primerov, v katerih je mogoče šteti, da je obdelava osebnih podatkov zakonita. Da bi se obdelava lahko štela za tako, mora spadati v okvir enega od primerov, opredeljenih v teh določbah (glej v tem smislu sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke), C-439/19, EU:C:2021:504, točka 99 in navedena sodna praksa).
- 68 V skladu s členom 7(e) Direktive 95/46 oziroma členom 6(1), prvi pododstavek, točka (e), GDPR, ki ju predložitveno sodišče navaja v svojem prvem vprašanju, je obdelava zakonita, če je potrebna za opravljanje naloge v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu. Poleg tega je v skladu s členom 7(c) te direktive oziroma členom 6(1), prvi pododstavek, točka (c), te uredbe, na katerega se predložitveno sodišče sklicuje v obrazložitvi svojega predloga za sprejetje predhodne odločbe, obdelava zakonita tudi, če je potrebna zaradi skladnosti z zakonsko obveznostjo, ki velja za upravljavca.
- 69 Člen 6(3) GDPR v zvezi s tema primeroma zakonitosti določa, da mora obdelava temeljiti na pravu Unije ali pravu države članice, ki velja za upravljavca, in da mora ta pravna podlaga izpolnjevati cilj v javnem interesu in biti sorazmerna z zakonitim ciljem, za katerega si prizadeva. Ker so te zahteve izraz zahtev, ki izhajajo iz člena 52(1) Listine, jih je treba razlagati glede na zadnjenavedeno določbo in smiselno uporabljati za člen 7(c) in (e) Direktive 95/46.
- 70 Spomniti je namreč treba, da temeljni pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, zagotovljeni v členih 7 in 8 Listine, nista absolutni pravici, ampak ju je treba obravnavati glede na vlogo, ki jo imata v družbi, in ju uravnotežiti z drugimi temeljnimi pravicami. Torej so omejitve lahko dovoljene, če so v skladu s členom 52(1) Listine predpisane z zakonom ter spoštujejo bistveno vsebino temeljnih pravic in načelo sorazmernosti. V skladu z zadnjenavedenim načelom so omejitve dovoljene samo, če so potrebne in če dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih. Omejitve morajo biti omejene na tisto, kar je nujno, z ureditvijo, s katero se ureja poseg, pa morajo biti določena jasna in natančna pravila, ki urejajo obseg in uporabo zadevnega ukrepa (sodba z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke), C-439/19, EU:C:2021:504, točka 105 in navedena sodna praksa).
- 71 Ker v obravnavanem primeru to, da se na internetu objavi del osebnih podatkov iz izjave o zasebnih interesih, ki jo mora predložiti vsak direktor ustanove, ki prejema javna sredstva, izhaja iz zakonske določbe prava države članice, ki velja za glavno komisijo, in sicer iz člena 10 zakona o usklajevanju interesov, je ta obdelava potrebna za izpolnitev zakonske obveznosti, ki jo ima ta organ kot upravljavec, in torej spada v okvir primera iz člena 7(c) Direktive 95/46 oziroma člena 6(1), prvi pododstavek, točka (c), GDPR. V teh okoliščinah ni treba ugotavljati, ali ta obdelava spada tudi v okvir primera iz člena 7(e) te direktive oziroma člena 6(1), prvi pododstavek, točka (e), te uredbe.

- 72 Poleg tega ker – kot izhaja iz točke 63 te sodbe – člen 10 zakona o usklajevanju interesov opredeljuje obseg omejitve uresničevanja pravice do varstva osebnih podatkov, je treba za poseganje, ki iz nje izhaja, šteti, da je določeno z zakonom v smislu člena 52(1) Listine (glej v tem smislu sodbo z dne 24. februarja 2022, Valsts ieņēmumu dienests (Obdelava osebnih podatkov v davčne namene), C-175/20, EU:C:2022:124, točka 54).
- 73 Vendar, kot je bilo pojasnjeno v točki 69 te sodbe, mora člen 10 zakona o usklajevanju interesov kot pravna podlaga za obdelavo iz postopka v glavni stvari izpolnjevati tudi druge zahteve, ki izhajajo iz člena 52(1) Listine in člena 6(3) GDPR, ter izpolnjevati cilj v javnem interesu in biti sorazmeren z zakonitim ciljem, za katerega si prizadeva.
- 74 V obravnavanem primeru iz člena 1 zakona o usklajevanju interesov izhaja, da je s sprejetjem načela preglednosti izjav o interesih namen tega zakona zagotoviti prevlado javnega interesa pri odločanju oseb, ki delajo v javni upravi, zagotoviti nepristranskost teh odločitev in preprečiti nasprotja interesov ter nastanek in razmah korupcije v javni upravi.
- 75 Ker taki cilji pomenijo krepitev jamstev za poštenost in nepristranskost odločevalcev v javnem sektorju, preprečevanje nasprotij interesov in boj proti korupciji v javnem sektorju, so nesporno v javnem interesu in s tem zakoniti.
- 76 Skrb za to, da odločevalci v javnem sektorju svoje funkcije izvajajo nepristransko in objektivno, ter preprečevanje, da bi nanje vplivali vidiki v zvezi z zasebnimi interesi, sta namreč namenjena zagotavljanju ustreznega vodenja javnih zadev in upravljanja javnega premoženja.
- 77 Poleg tega je boj proti korupciji cilj, ki so ga države članice potrdile tako na mednarodni ravni kot na ravni Unije.
- 78 Zlasti so na ravni Unije države članice pristopile h Konvenciji o boju proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije, v skladu s katero mora vsaka država članica sprejeti ukrepe, potrebne za to, da se korupcija, tako aktivna kot pasivna, v katero so vpleteni uradniki, kazensko sankcionira.
- 79 Na mednarodni ravni člen 1 Konvencije Združenih narodov proti korupciji določa, da je njen namen med drugim spodbujati in krepiti ukrepe za učinkovitejše preprečevanje korupcije in boj proti korupciji ter spodbujati integriteto, odgovornost in ustrezno vodenje javnih zadev ter upravljanje javnega premoženja. Za ta namen člen 7(4) navedene konvencije določa, da si „[v]saka država pogodbenica [...] v skladu s temeljnimi načeli svojega notranjega prava prizadeva sprejeti, ohraniti in okrepiti sisteme, ki spodbujajo preglednost in preprečujejo nasprotje interesov.“
- 80 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je namen obdelave osebnih podatkov ob uporabi zakona o usklajevanju interesov izpolniti cilje v splošnem interesu, ki jih priznava Unija, v smislu člena 52(1) Listine in cilje v javnem interesu ter s tem zakonite v smislu člena 6(3) GDPR.
- 81 Posledično v skladu s tema določbama cilji, navedeni v točkah 74 in 75 te sodbe, dovoljujejo omejitve uresničevanja pravic, zagotovljenih v členih 7 in 8 Listine, če se z njimi dejansko izpolnjujejo ti cilji in če so sorazmerne s temi cilji.

- 82 V teh okoliščinah je treba preveriti, ali lahko spletna objava dela osebnih podatkov iz izjave o zasebnih interesih, ki jo mora vsak direktor ustanove, ki prejema javna sredstva, predložiti glavni komisiji, na spletni strani tega organa doseže cilje v splošnem interesu, opredeljene v členu 1 zakona o usklajevanju interesov, in ne presega tistega, kar je potrebno za doseg te ciljev (glej po analogiji sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke), C-439/19, EU:C:2021:504, točka 109).
- 83 Glede, prvič, vprašanja, ali lahko objava osebnih podatkov iz izjav o zasebnih interesih na spletni strani glavne komisije doseže cilj v splošnem interesu, opredeljen v členu 1 zakona o usklajevanju interesov, je treba poudariti, da spletna objava nekaterih osebnih podatkov iz izjav o zasebnih interesih odločevalcev v javnem sektorju te spodbuja k nepristranskemu ravnanju, ker omogoča razkritje obstoja morebitnih nasprotij interesov, ki lahko vplivajo na izvajanje njihovih funkcij. Tako uresničevanje načela preglednosti lahko torej prepreči nasprotja interesov in korupcijo, poveča odgovornost akterjev v javnem sektorju in s tem okrepi zaupanje državljanov v kazenski pregon.
- 84 Zdi se torej, da lahko ukrep iz postopka v glavni stvari prispeva k uresničitvi ciljev v splošnem interesu, ki se jih želi z njim doseči.
- 85 Glede, drugič, zahteve po nujnosti, iz uvodne izjave 39 GDPR izhaja, da je ta izpolnjena, kadar zastavljenega cilja v splošnem interesu ni mogoče razumno enako učinkovito doseči z drugimi sredstvi, ki manj posegajo v temeljne pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, zlasti v pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, zagotovljenih v členih 7 in 8 Listine, pri čemer morajo biti odstopanja in omejitve načela varstva takih podatkov strogo omejeni na tisto, kar je nujno (glej v tem smislu sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke), C-439/19, EU:C:2021:504, točka 110 in navedena sodna praksa). Zato je treba v obravnavanem primeru preveriti, ali bi bilo mogoče cilj, da se preprečijo nasprotja interesov in korupcija v javnem sektorju s krepitvijo poštenosti in nepristranskosti odgovornih oseb v njem, razumno enako učinkovito doseči z drugimi ukrepi, ki manj posegajo v pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov direktorjev ustanov, ki prejema javna sredstva.
- 86 To presojo je treba opraviti ob upoštevanju vseh pravnih in dejanskih elementov v zvezi z zadevno državo članico, kot so obstoj drugih ukrepov, namenjenih preprečevanju nasprotij interesov in boju proti korupciji, obseg takih nasprotij in pojava korupcije v javni upravi ter narava zadevnih informacij in pomen funkcij, ki jih izvaja izjavitelj, zlasti njegov hierarhični položaj, obseg pristojnosti javne uprave, ki jih morebiti ima, ter pooblastila, ki jih ima na področju porabe oziroma upravljanja javnih sredstev.
- 87 V obravnavanem primeru je treba poudariti, prvič, da se zdi, da – kot izhaja iz točke 43 te sodbe – predložitveno sodišče meni, da bi bilo mogoče z obveznostjo predložitve izjave o zasebnih interesih organom iz členov 5 in 22 zakona o usklajevanju interesov ter nadzorom izpolnjevanja te obveznosti in vsebine te izjave, ki ga opravljajo ti organi, enako učinkovito doseči cilje tega zakona, in sicer preprečevanje nasprotij interesov in boj proti korupciji v javnem sektorju.
- 88 V skladu s pojasnili predložitvenega sodišča je eden glavnih argumentov, ki jih je glavna komisija navedla v postopku v glavni stvari, da bi utemeljila objavo izjav o zasebnih interesih, dejstvo, da nima dovolj človeških virov za učinkovit nadzor vseh izjav, ki so ji predložene.

- 89 Vendar je treba poudariti, da pomanjkanje virov, dodeljenih javnim organom, ne more nikakor biti zakonit razlog, ki utemeljuje poseganje v temeljni pravici, zagotovljeni z Listino.
- 90 Vprašati se je tudi treba, ali je za doseg ciljev v splošnem interesu iz člena 1 zakona o usklajevanju interesov nujno potrebno, da so direktorji ustanov, ki prejemajo javna sredstva, tako kot druge kategorije funkcij s seznama, omenjenega v členu 10(1) tega zakona, zavezani objavi, ki jo ta predpisuje.
- 91 Litovska vlada je v zvezi s tem pred Sodiščem navedla, da obveznost predložitve izjave o nepristranskosti, ki jo imajo ti direktorji v skladu z nacionalnim pravom, zadostuje za doseg ciljev iz zakona o usklajevanju interesov in da je zato uporaba člena 10 tega zakona zanje, ki je bila predpisana do začetka veljavnosti spremenjenega zakona o usklajevanju interesov 1. januarja 2020, presegala tisto, kar je nujno potrebno v zvezi s temi cilji.
- 92 Drugič, tudi če bi se objava zasebnih podatkov iz postopka v glavni stvari izkazala za potrebno za doseg ciljev iz zakona o usklajevanju interesov, je treba poudariti, da si lahko zadevne osebne podatke ogleda potencialno neomejeno število ljudi. Vendar iz spisa, ki je na voljo Sodišču, ne izhaja, da je litovski zakonodajalec ob sprejetju te določbe preučil, ali je objava teh podatkov na internetu brez kakršne koli omejitve dostopa nujno potrebna oziroma ali bi bilo mogoče cilje iz zakona o usklajevanju interesov doseči enako učinkovito ob omejitvi števila oseb, ki si lahko te podatke ogledajo.
- 93 Tretjič, vsekakor je treba opozoriti, da je treba pogoj glede potrebe obdelave preučiti skupaj z načelom „najmanjšega obsega podatkov“ iz člena 6(1)(c) Direktive 95/46 in člena 5(1)(c) GDPR, v skladu s katerim morajo biti osebni podatki primerni, ustrezni in omejeni na tisto, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo (glej v tem smislu sodbo z dne 11. decembra 2019, Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA, C-708/18, EU:C:2019:1064, točka 48).
- 94 Zato so lahko le podatki, katerih objava dejansko krepi jamstva za poštenost in nepristranskost odgovornih javnih oseb, preprečuje nasprotja interesov in omogoča boj proti korupciji v javnem sektorju, predmet obdelave, kot je določena v členu 10(1) zakona o usklajevanju interesov.
- 95 V obravnavanem primeru iz člena 10(2) zakona o usklajevanju interesov in iz pojasnil, ki jih je predložitveno sodišče podalo v odgovor na zahtevo Sodišča za informacije, izhaja, da naj bi bila na spletnem mestu glavne komisije objavljena večina podatkov, ki jih mora v skladu s členom 6(1) navedenega zakona vsebovati izjava o zasebnih interesih, razen med drugim osebnih identifikacijskih številk zadevnih oseb.
- 96 Čeprav je lahko v okviru cilja preprečitve nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju upoštevno, da se zahteva, da izjave o zasebnih interesih vsebujejo informacije, ki omogočajo identifikacijo osebe izjavitelja, in informacije v zvezi z dejavnostmi zakonca, zunajzakonskega partnerja ali partnerja izjavitelja, se zdi, da javno spletno razkritje poimenskih podatkov v zvezi z zakoncem, zunajzakonskim partnerjem ali partnerjem direktorja ustanove, ki prejema javna sredstva, ter bližnjimi osebami ali drugimi osebami, ki so izjavitelju znane in zaradi katerih bi lahko nastalo nasprotje interesov, presega tisto, kar je nujno. Kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 66 sklepnih predlogov, se namreč ne zdi, da cilji v javnem interesu, ki se jih želi doseči, ne bi mogli biti doseženi, če bi bil za namene objave naveden izključno splošen izraz zakonec, zunajzakonski partner ali partner, odvisno od primera, povezan z ustrezno navedbo interesov, ki jih ti imajo v zvezi s svojimi dejavnostmi.

- 97 Prav tako se ne zdi, da je sistematična spletna objava seznama transakcij izjavitelja, katerih vrednost presega 3000 EUR, nujna glede na cilja, ki se ju želi doseči.
- 98 Nazadnje, spomniti je treba, da cilja v splošnem interesu ni mogoče uresničevati brez upoštevanja dejstva, da ga je treba uskladiti s temeljnimi pravicami, na katere se nanaša ukrep, in sicer z uravnoteženjem cilja v splošnem interesu na eni strani ter zadevnih pravic na drugi strani (sodba z dne 5. aprila 2022, Commissioner of An Garda Síochána in drugi, C-140/20, EU:C:2022:258, točka 52). Zato je treba za presojo sorazmernosti obdelave iz postopka v glavni stvari izmeriti resnost poseganja v temeljni pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, ki ga pomeni ta obdelava, ter preveriti, ali je pomembnost cilja v splošnem interesu, ki se ga z njo uresničuje, sorazmerna s to resnostjo.
- 99 Za oceno resnosti tega poseganja je treba med drugim upoštevati naravo zadevnih osebnih podatkov, zlasti njihovo morebitno občutljivost, ter naravo in konkretne podrobnosti zadevne obdelave podatkov, zlasti število oseb, ki imajo do teh podatkov dostop, in načine dostopa do njih (sodba z dne 11. decembra 2019, Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA, C-708/18, EU:C:2019:1064, točka 57).
- 100 V obravnavanem primeru je treba po eni strani poudariti, da se lahko z javnim spletnim razkritjem poimenskih podatkov v zvezi z zakoncem, partnerjem ali zunajzakonskim partnerjem izjavitelja ali njegovimi bližnjimi osebami ali znanci, zaradi katerih bi lahko nastalo nasprotje interesov, in z navedbo predmeta transakcij, katerih vrednost presega 3000 EUR, razkrijejo informacije o nekaterih občutljivih vidikih zasebnega življenja zadevnih oseb, vključno z na primer njihovo spolno usmerjenostjo. Poleg tega se obdelava osebnih podatkov iz člena 10 zakona o usklajevanju interesov v tem, da predvideva tako javno razkritje poimenskih podatkov v zvezi z drugimi osebami, kot je izjavitelj v vlogi javnega odločevalca, nanaša tudi na osebe, ki nimajo take vloge in za katere cilji iz tega zakona ne veljajo na enak način kot za izjavitelja.
- 101 Resnost takega poseganja se lahko še poveča zaradi kumulativnega učinka osebnih podatkov, ki so predmet objave, kot je objava iz postopka v glavni stvari, saj njihova kombinacija omogoča oblikovanje precej podrobne slike o zasebnem življenju zadevnih oseb (glej v tem smislu mnenje 1/15 (Sporazum PNR med EU in Kanado) z dne 26. julija 2017, EU:C:2017:592, točka 128).
- 102 Po drugi strani ni sporno, da s to obdelavo postanejo ti osebni podatki prosto dostopni na internetu za celotno širšo javnost in s tem za potencialno neomejeno število ljudi.
- 103 Posledično lahko taka obdelava omogoča osebami, ki se želijo iz razlogov, ki niso povezani s ciljem v splošnem interesu, to je preprečitvijo nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju, seznaniti z osebnim, materialnim in finančnim položajem izjavitelja in njegovih družinskih članov, da prosto dostopajo do teh podatkov (glej v tem smislu sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke), C-439/19, EU:C:2021:504, točka 118).
- 104 Kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 78 sklepnih predlogov, lahko torej objava navedenih podatkov na primer zadevne osebe izpostavi večkratnemu ciljno usmerjenemu oglaševanju, neposrednemu trženju in celo tveganju kaznivih dejanj.
- 105 Zato se mora za obdelavo, kakršna je obdelava iz postopka v glavni stvari, ki se nanaša na osebne podatke iz točke 100 te sodbe, šteti, da pomeni resno poseganje v temeljni pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki.

- 106 Resnost tega poseganja je treba uravnotežiti s pomembnostjo ciljev preprečitve nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju.
- 107 V zvezi s tem Sodišče meni, da je za opozorilo na pomembnost cilja boja proti korupciji v Uniji koristno upoštevati vsebino Poročila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 3. februarja 2014, naslovljeno „Poročilo o boju proti korupciji v EU“ (COM(2014) 38 final), iz katerega izhaja, da korupcija, ki negativno vpliva na dobro upravljanje, preiščeno upravljanje z javnim denarjem in konkurenčne trge, ovira gospodarski razvoj, spodkopava demokracijo ter škoduje socialni pravičnosti in pravni državi ter lahko spodkopava zaupanje državljanov v demokratične institucije in procese. V tem poročilu je pojasnjeno, da ta pojav vpliva na celotno Unijo in je bolj ali manj razširjen po posameznih državah članicah.
- 108 Podobno Kazenskopravna konvencija o korupciji, ki jo je sprejel Svet Evrope, v četrti uvodni izjavi korupcijo opredeljuje kot pojav, ki „ogroža načelo pravne države, demokracijo in človekove pravice, spodkopava dobro upravljanje, poštenost in socialne pravice, izkrivlja konkurenco, ovira gospodarski razvoj in ogroža stabilnost demokratičnih ustanov in moralnih temeljev družbe“.
- 109 Glede na zgoraj navedeno je nesporno, da je boj proti korupciji zelo pomemben v Uniji.
- 110 V tem okviru uravnoteženje poseganja, ki izhaja iz objave osebnih podatkov iz izjav o zasebnih interesih, s ciljema v splošnem interesu, da se preprečijo nasprotja interesov in korupcija v javnem sektorju, pomeni upoštevanje med drugim resničnosti in obsega pojava korupcije v javni upravi zadevne države članice, tako da rezultat tehtanja, ki ga je treba opraviti med tema ciljema na eni strani ter pravicama do spoštovanja zasebnega življenja in do varstva osebnih podatkov posameznika, na katerega se ti podatki nanašajo, na drugi strani, ni nujno enak za vse države članice (glej po analogiji sodbo z dne 24. septembra 2019, Google (Ozemeljska veljavnost odstranitve povezave), C-507/17, EU:C:2019:772, točka 67).
- 111 Poleg tega je treba, kot izhaja iz točke 86 te sodbe, za to uravnoteženje upoštevati med drugim dejstvo, da je lahko splošni interes za objavo teh osebnih podatkov različen glede na pomembnost funkcij, ki jih izvaja izjavitelj, zlasti njegov hierarhični položaj, obseg pristojnosti javne uprave, ki jih morebiti ima, ter pooblastila, ki jih ima na področju porabe oziroma upravljanja javnih sredstev (glej po analogiji sodbo z dne 13. maja 2014, Google Spain in Google, C-131/12, EU:C:2014:317, točka 81).
- 112 Po tem pojasnilu je treba ugotoviti, da spletna objava večine osebnih podatkov iz izjave o zasebnih interesih vsakega direktorja ustanove, ki prejema javna sredstva, kakršna je obravnavana v postopku v glavni stvari, ne izpolnjuje zahtev uravnoteženja. V primerjavi z obveznostjo predložitve izjave, skupaj z nadzorom njene vsebine, ki jo izvaja glavna komisija, za katero je zadevna država članica pristojna, da zagotovi njeno učinkovitosti s tem, da temu organu dodeli sredstva, potrebna za ta namen, namreč taka objava pomeni bistveno resnejše poseganje v temeljni pravici, zagotovljena s členoma 7 in 8 Listine, ne da bi lahko bila ta zaostritev izravnana z morebitnimi koristmi, ki bi lahko izhajale iz objave vseh teh podatkov pri preprečevanju nasprotij interesov in boju proti korupciji.
- 113 Poleg tega iz nobenega elementa spisa, ki je na voljo Sodišču, ne izhaja, da bi nacionalna zakonodaja, ki se uporablja za spor o glavni stvari, določala jamstva proti tveganjem zlorabe, kot so omenjena v točkah 103 in 104 te sodbe.

- 114 Glede podatkov v zvezi s pripadnostjo izjavitelja ali – ne poimensko – njegovega zakonca, zunajzakonskega partnerja ali partnerja podjetjem, ustanovam, združenjem ali skladom ter v zvezi z njihovimi samostojnimi dejavnostmi in pravnimi osebami, pri katerih imajo status družbenika ali zadruženika, pa je treba šteti, da preglednost glede obstoja ali neobstoja takih interesov državljanom in gospodarskim subjektom omogoča, da imajo točen pregled glede finančne neodvisnosti oseb s pooblastili za odločanje pri upravljanju javnih sredstev. Poleg tega lahko podatki v zvezi s prejetimi darili, razen daril bližnjih oseb, katerih vrednost presega 150 EUR, razkrijejo obstoj dejanj korupcije.
- 115 Ob upoštevanju spoštovanja uravnoteženja glede stopnje pristojnosti odločanja izjavitelja, in če se spoštuje načelo najmanjšega obsega podatkov, je lahko objava takih podatkov iz izjave o interesih utemeljena s koristmi take preglednosti pri preprečevanju nasprotij interesov in boju proti korupciji zaradi krepitev jamstev za poštenost in nepristranskost odgovornih javnih oseb.
- 116 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 7(c) Direktive 95/46 ter člen 6(1), prvi pododstavek, točka (c), in (3) GDPR v povezavi s členi 7, 8 in 52(1) Listine razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni zakonodaji, ki določa spletno objavo izjave o zasebnih interesih, ki jo mora predložiti vsak direktor ustanove, ki prejema javna sredstva, zlasti če se ta objava nanaša na poimenske podatke v zvezi z njegovim zakoncem, zunajzakonskim partnerjem ali partnerjem in bližnjimi osebami ali znanci izjavitelja, zaradi katerih bi lahko nastalo nasprotje interesov, ali na kakršno koli transakcijo, ki je bila sklenjena v zadnjih dvanajstih koledarskih mesecih in katere vrednost presega 3000 EUR.

Drugo vprašanje

- 117 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 8(1) Direktive 95/46 in člen 9(1) GDPR razlagati tako, da objava osebnih podatkov, s katerimi se lahko posredno razkrijejo politična mnenja, članstvo v sindikatu ali spolna usmerjenost posameznika, na spletnem mestu javnega organa, odgovornega za zbiranje in nadzor vsebine izjav o zasebnih interesih, pomeni obdelavo, ki se nanaša na posebne vrste osebnih podatkov, v smislu teh določb.
- 118 V skladu s členom 8(1) Direktive 95/46 in členom 9(1) GDPR sta med drugim prepovedani obdelava osebnih podatkov, ki razkrivajo rasno ali etnično poreklo, politično mnenje, versko ali filozofsko prepričanje ali članstvo v sindikatu, in obdelava podatkov v zvezi s posameznikovim spolnim življenjem ali spolno usmerjenostjo. Glede na naslovitev teh členov gre za posebne vrste osebnih podatkov, pri čemer so v uvodni izjavi 34 te direktive in uvodni izjavi 10 te uredbe ti podatki opredeljeni tudi kot „občutljivi podatki“.
- 119 Čeprav v obravnavanem primeru osebni podatki, katerih objava je obvezna na podlagi člena 10(1) zakona o usklajevanju interesov, po svoji naravi niso občutljivi podatki v smislu Direktive 95/46 in GDPR, predložitveno sodišče meni, da je mogoče iz poimenskih podatkov v zvezi z zakoncem, zunajzakonskim partnerjem ali partnerjem izjavitelja ugotoviti nekatere informacije o spolnem življenju ali usmerjenosti izjavitelja in njegovega zakonca, zunajzakonskega partnerja ali partnerja.
- 120 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, ali podatki, ki prek miselne operacije primerjanja ali sklepanja omogočajo razkritje spolne usmerjenosti posameznika, spadajo med posebne vrste osebnih podatkov v smislu člena 8(1) Direktive 95/46 in člena 9(1) GDPR.

- 121 V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba za razlago določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del je (sodba z dne 21. decembra 2021, Bank Melli Iran, C-124/20, EU:C:2021:1035, točka 43 in navedena sodna praksa).
- 122 Člen 8(1) Direktive 95/46 določa, da države članice prepovejo obdelavo osebnih podatkov, ki „kažejo na“ rasni ali etnični izvor, politična mnenja, verska ali filozofska prepričanja, pripadnost sindikatu, in obdelavo podatkov „v zvezi z“ zdravjem ali spolnim življenjem. Člen 9(1) GDPR določa, da sta med drugim prepovedani obdelava osebnih podatkov, ki „razkrivajo“ rasno ali etnično poreklo, politično mnenje, versko ali filozofsko prepričanje ali članstvo v sindikatu, in obdelava podatkov „v zvezi z“ zdravjem ali podatkov „v zvezi s“ posameznikovim spolnim življenjem ali spolno usmerjenostjo.
- 123 Kot je v bistvu poudaril generalni pravobranilec v točki 85 sklepnih predlogov, medtem ko je uporaba glagola „kazati na“/„razkrivati“ v teh določbah skladna z upoštevanjem obravnave, ki se ne nanaša le na podatke, ki so sami po sebi občutljivi, temveč tudi na podatke, ki take informacije razkrivajo posredno, prek miselne operacije sklepanja ali primerjanja, se zdi, da besedna zveza „v zvezi z“ nasprotno pomeni obstoj bolj neposredne in takojšnje povezave med obdelavo in zadevnimi podatki, predvidenimi glede na njihovo svojstveno naravo.
- 124 Vendar taka razlaga, ki bi pripeljala do razlikovanja glede na vrsto zadevnih občutljivih podatkov, ne bi bila skladna s kontekstualno analizo teh določb, zlasti s členom 4, točka 15, GDPR, v skladu s katerim „podatki o zdravstvenem stanju“ pomenijo osebne podatke, ki se nanašajo na telesno ali duševno zdravje posameznika, vključno z zagotavljanjem zdravstvenih storitev, in „razkrivajo“ informacije o njegovem zdravstvenem stanju, ter uvodno izjavo 35 te uredbe, v kateri je navedeno, da bi morali osebni podatki v zvezi z zdravjem obsegati vse podatke o zdravstvenem stanju posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ki „razkrivajo“ informacije o njegovem preteklem, sedanjem ali prihodnjem telesnem ali duševnem zdravstvenem stanju.
- 125 Poleg tega široko razlago pojmov „posebne vrste osebnih podatkov“ in „občutljivi podatki“ potrjuje cilj Direktive 95/46 in GDPR, omenjen v točki 61 te sodbe, in sicer zagotoviti visoko raven varstva temeljnih svoboščin in pravic posameznikov, zlasti njihove zasebnosti, pri obdelavi osebnih podatkov v zvezi z njimi (glej v tem smislu sodbo z dne 6. novembra 2003, Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, točka 50).
- 126 Nasprotna razlaga bi bila poleg tega v nasprotju z namenom člena 8(1) Direktive 95/46 in člena 9(1) GDPR, ki je zagotoviti povečano varstvo v zvezi s takimi obdelavami, ki lahko zaradi posebne občutljivosti zadevnih podatkov pomenijo – kot izhaja iz uvodne izjave 33 Direktive 95/46 in uvodne izjave 51 GDPR – posebno hud poseg v temeljni pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, ki ju zagotavljata člena 7 in 8 Listine (glej v tem smislu sodbo z dne 24. septembra 2019, GC in drugi (Odstranitev povezav do občutljivih podatkov), C-136/17, EU:C:2019:773, točka 44).
- 127 Zato teh določb ni mogoče razlagati tako, da je obdelava osebnih podatkov, ki lahko posredno razkrijejo občutljive informacije v zvezi s posameznikom, izvzeta iz ureditve okrepljenega varstva, ki ga določajo navedene določbe, razen če odvzema polni učinek tej ureditvi in varstvu temeljnih pravic in svoboščin posameznikov, ki naj bi ga zagotavljala.

- 128 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 8(1) Direktive 95/46 in člen 9(1) GDPR razlagati tako, da objava osebnih podatkov, s katerimi se lahko posredno razkrije spolna usmerjenost posameznika, na spletnem mestu javnega organa, odgovornega za zbiranje in nadzor vsebine izjav o zasebnih interesih, pomeni obdelavo, ki se nanaša na posebne vrste osebnih podatkov, v smislu teh določb.

Stroški

- 129 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški navedenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Člen 7(c) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter člen 6(1), prvi pododstavek, točka (c), in (3) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) v povezavi s členi 7, 8 in 52(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni zakonodaji, ki določa spletno objavo izjave o zasebnih interesih, ki jo mora predložiti vsak direktor ustanove, ki prejema javna sredstva, zlasti če se ta objava nanaša na poimenske podatke v zvezi z njegovim zakoncem, zunajzakonskim partnerjem ali partnerjem in bližnjimi osebami ali znanci izjavitelja, zaradi katerih bi lahko nastalo nasprotje interesov, ali na kakršno koli transakcijo, ki je sklenjena v zadnjih dvanajstih koledarskih mesecih in katere vrednost presega 3000 EUR.**
- 2. Člen 8(1) Direktive 95/46 in člen 9(1) Uredbe 2016/679 je treba razlagati tako, da objava osebnih podatkov, s katerimi se lahko posredno razkrije spolna usmerjenost posameznika, na spletnem mestu javnega organa, odgovornega za zbiranje in nadzor vsebine izjav o zasebnih interesih, pomeni obdelavo, ki se nanaša na posebne vrste osebnih podatkov, v smislu teh določb.**

Podpisi